

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2024/2025

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Od epistemologii feministycznych do anarchistycznych (From feminist to anarchist epistemologies)
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	dr Cezary Rudnicki
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	---
5	Semestr	letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 30h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30h Przygotowanie się do zaliczenia 30h Łączna liczba godzin niekontaktowych 60h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
7	Wymagania wstępne	Znajomość podstaw epistemologii. Znajomość języka angielskiego pozwalająca na lekturę tekstów naukowych.
8	Opis zajęć	Uniwersalistyczne roszczenia tradycyjnej epistemologii spotkały się w ostatnich dziesięcioleciach z gwałtowną krytyką, formułowaną przez przedstawicieli i przedstawicielki rozmaitych nurtów teoretycznych – w szczególności feministycznego oraz dekolonialnego. Krytyki te nie ograniczyły się wyłącznie do wykazania, że rzekomo neutralny i obiektywny podmiot poznania, zakładany przez tę epistemologię, jest w rzeczywistości podmiotem usytuowanym, którego perspektywa poznawcza jest ograniczona przez zajmowany punkt widzenia: uprzywilejowanego, białego mieszkańca Zachodu, zwykle mężczyzny. Znaczna część teoretyków i teoretyczek poszła o krok dalej, dowodząc, że pozycja większościowa (tzn. związana z dominacją społeczną) więcej zaciemnia niż rozjaśnia i to pozycja mniejszościowa, marginalna daje większe szanse na uzyskanie obiektywnej wiedzy o człowieku i świecie. Proponowane zajęcia będą składały się z dwóch części. W czasie pierwszej z nich uczestnicy i uczestniczki będą miały możliwość zapoznania się z podstawami postkonstruktywizmu oraz feministyczną koncepcją wiedzy usytuowanych. Tak przygotowana baza teoretyczna posłuży, w części drugiej, analizie pism wybranych antropologów i antropolożek. Prowadzący, wspólnie z uczestnikami i uczestniczkami seminarium, spróbuje wydobyć ze wspomnianych tekstów specyfikę perspektywy teoretycznej, z jakiej ta grupa uczonych bada ludy niepaństwowe, zjawiska gospodarcze nie pasujące do narracji o racjonalności rynku czy komentuje najnowsze odkrycia archeologiczne.

9	Zakres tematów	<p>BLOK I: Rama teoretyczna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przeszkoda epistemologiczna 2) Specyfika podmiotu poznania 3) Wiedze usytuowane 4) Poznanie a sposób egzystencji 5) Usytuowanie grup mniejszościowych 6) Perspektywa dekolonialna <p>BLOK II:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7) Przeszkoda epistemologiczna w archeologii (I) 8) Przeszkoda epistemologiczna w archeologii (II) 9) Punkt widzenia społeczeństw bezpieczeństwa (I) 10) Punkt widzenia społeczeństw bezpieczeństwa (II) 11) Przeszkoda epistemologiczna w ekonomii (I) 12) Przeszkoda epistemologiczna w ekonomii (II) 13) Oduczanie się imperializmu 14) Myślenie uwikłane 15) Poza nauki społeczne
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azoulay A. A., <i>Potential History. Unlearning Imperialism</i>, rozdz. 1 • Bachelard G., <i>Kształtowanie się umysłu naukowego</i>, rozdz. 1 • Code L., "Taking Subjectivity into Account", w: <i>Feminist Epistemologies</i>, red. L. Alcoff, E. Potter • Deleuze G., <i>Nietzsche i filozofia</i>, rozdz. 1.1, 2.4 • Deleuze G., <i>Spinoza. Filozofia praktyczna</i>, rozdz. 2 • Deleuze G., <i>Ontology-Ethics (Cours Vincennes 21/12/1980)</i> • Graeber D., <i>Dług. Pierwsze pięć tysięcy lat</i>, rozdz. 5 • Graeber D., <i>Fragmenty antropologii anarchistycznej</i> • Graeber D., <i>Jeśli nie możemy się bawić, to po co to wszystko?</i> • Graeber D., <i>Praca bez sensu. Teoria</i>, wprowadzenie oraz fragmenty rozdz. 1, 6 i 7 • Graeber D., Wengrow D., <i>Jak zmienić bieg ludzkiej historii</i> • Graeber D., Wengrow D., <i>Narodziny wszystkiego</i>, rozdz. 8 • Haraway D., <i>Wiedze usytuowane. Kwestia nauki w feminizmie i przywilej ograniczonej/częściowej perspektywy</i> • Harding S., "Rethinking Standpoint Epistemology: »What Is Strong Objectivity?«", w: <i>Feminist Epistemologies</i>, dz. cyt. • Said E., <i>Orientalizm</i>, Wprowadzenie • <i>Science without Laws. Model Systems, Cases, Exemplary Narrative</i>, red. A. N. H. Creager, E. Lunbeck, M. N. Wise, Introduction oraz wybrane fragmenty z części I • Scott J. C., <i>Jak udomowiono człowieka. U początków historii pierwszych państw</i>, wprowadzenie oraz rozdz. 1 i 2 • Scott J. C., <i>The Art of Not Being Governed</i>, fragment • Scott J. C., <i>Weapons of the Weak</i>, rozdz. 2 i 5 • Tsing A. L., <i>Grzyb u kresu świata</i>, część I oraz wybrane fragmenty <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bat-Ami Bar On, "Marginality and Epistemic Privilege", w: <i>Feminist Epistemologies</i>, dz. cyt. • Birchall J., <i>People-Centered Businesses. Co-operatives, Mutuals and Idea of Membership</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • Clastres P., <i>Society Against the State: Essays in Political Anthropology</i>, tłum. R. Hurley, A. Stein • Engqvist T., <i>The Bias Paradox: Are Standpoint Epistemologies Self-contradictory?</i>, "Episteme" no. 19/2022 • Ehrenreich B., <i>Dancing in the Streets. A History of Collective Joy</i> • Ince A., "Whither Anarchist Geography?", w: <i>New Perspectives on Anarchism</i>, eds. N.J. Jun, S. Wahl • Malabou C., <i>Il n'y a pas eu de révolution : Réflexions anarchistes sur la propriété et la condition servile en France</i> • Malabou C., <i>Stop Thief! Anarchism and Philosophy</i>, tłum. C. Shread • Massumi B., <i>What Animals Teach Us about Politics</i> • Mauss M., "Szkic o darze. Forma i podstawy wymiany w społeczeństwach archaicznych", w: tenże, <i>Socjologia i antropologia</i> • <i>The Anarchist Turn</i>, red. J. Blumenfeld, Ch. Bottici, S. Critheley • Vioulac J., <i>Anarchéologie: Fragments hérétiques sur la catastrophe historique</i> • Williams D. M., Shantz J., <i>Defining an Anarchist-Sociology: A Long Anticipated Marriage</i>, "Theory in Action" no. 4/2011 • https://dzienniknaukowy.pl/planeta/trzmiele-tak-jak-ludzie-rowniez-lubia-sie-bawic
11	<p>Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych</p> <p>(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)</p>	<p>Wiedza:</p> <p>W1, zna i w pogłębiony sposób rozumie wybrane stanowiska z zakresu współczesnej teorii poznania (epistemologie usytuowane) oraz filozofii nauki (konstruktywizm, postkonstruktywizm) Filozofia st. I i II: K_W03, K_W05, K_W11 Kognitywistyka st. I i II: K_W01, K_W04 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_W04</p> <p>W2, ma zaawansowaną wiedzę o tym, jak czynniki kulturowo-polityczne warunkują procesy poznawcze oraz metodologie badawcze Filozofia st. I i II: K_W01, K_W03, K_W07, K_W08, K_W09, K_W11 Kognitywistyka st. I i II: K_W07 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_W05, K_W06, K_W07</p> <p>W3, zna i rozumie filozoficzne (aksjologiczno-antropologiczne) założenia współczesnego feminizmu i anarchizmu Filozofia st. I i II: K_W02, K_W03, K_W09 Kognitywistyka st. I i II: K_W07 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_W04, K_W07</p> <p>Umiejętności:</p> <p>U1, potrafi rozpoznać i dekonstruować złożone uwarunkowania stojące u podstaw naukowych metod gromadzenia danych empirycznych oraz późniejszego ich interpretowania Filozofia st. I i II: K_U01, K_U02, K_U06, K_U08, K_U09 Kognitywistyka st. I i II: K_U01, K_U05 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_U01</p> <p>U2, posiada umiejętności heurystyczne pozwalające formułować nowatorskie pytania z zakresu filozofii społecznej, antropologii filozoficznej, historiozofii oraz w ramach badań interdyscyplinarnych Filozofia st. I i II: K_U01, K_U02, K_U03, K_U04 K_U08, K_U12 Kognitywistyka st. I i II: K_U02, K_U10 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_U02, K_U09</p>

		<p>Kompetencje społeczne:</p> <p>K1, ma świadomość i potrafi uświadomić innych o stopniu i złożoności tzw. przedzałożeń, na podstawie których dana osoba formułuje sądy na temat człowieka, społeczeństwa i historii Filozofia st. I i II: K_K01, K_K03, K_K04 Kognitywistyka st. I i II: K_K01, K_K05 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_K01, K_K02, K_K06 K2, wykazuje kreatywność w formułowaniu problemów badawczych oraz doboru metod ich rozwiązywania Filozofia st. I i II: K_K01, K_K02 Kognitywistyka st. I i II: K_K01 Kreatywność i projektowanie społeczne: K_K01, K_K05</p>
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>W1, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć W2, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć W3, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć U1, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć U2, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć K1, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć K2, przygotowanie referatu, aktywność w trakcie zajęć</p>
13	Metody dydaktyczne	Analiza tekstów, dyskusja, elementy wykładu problemowego
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	<p>1) ocena wypowiedzi ustnych, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowanego referatu 2) stopień znajomości tekstów; jakość argumentacji</p>
15	<p>Uwagi, w tym:</p> <p>1. Czy zajęcia są zalecane dla obu stopni studiów; jeżeli nie proszę określić dla którego stopnia</p> <p>2. Czy zajęcia są dedykowane kierunkowi „kreatywność społeczna”?</p> <p>3. Czy zajęcia były proponowane w roku akademickim 2019/2020 lub 2020/2021, 2021/2022 jeżeli tak, to w którym?</p> <p>4. Inne uwagi</p> <p>Wyjaśnienia: Zajęcia dedykowane kierunkowi „kreatywność społeczna” – zajęcia, na które studenci kreatywności mają</p>	<p>1. Tak, zajęcia są zalecane dla obu stopni studiów, ale dobrze byłoby, aby uczestnicy mieli za sobą kurs epistemologii.</p> <p>2. Nie, zajęcia nie są dedykowane Kreatywności społecznej.</p> <p>3. Zajęcia są zgłaszane po raz pierwszy</p> <p>4. ---</p> <p>5. ---</p>

	pierwszeństwo zapisu w I turze zapisów.	
--	---	--